

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Дека́н гуманітарно-педагогічного факультету
Людмила СТАНІСЛАВОВА

30 08 20 24

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Шрифти
Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач	Дубовик Сергій Володимирович
Профайл викладача	https://tpodm.khmnu.edu.ua/dubovyk-sergij-volodymyrovych/
E-mail викладача	dubovikserhii@khnu.edu.ua
Контактний телефон	067 3817 513
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/index.php?categoryid=434
Консультації	Очні: за розкладом Онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Загальна характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Загальний обсяг		Кількість годин							Форма семестрового контролю		
				Аудиторні заняття									
		Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота, в т. ч. ІРС	Курсовий проект	Курсова робота	залік	іспит
В	Д	4,0	120	54	-	-	54	-	66	-	-	+	-
	З	4,0	120	12	-	-	12	-	108	-	-	+	-

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Шрифти» (практикум) пропонується для здобувачів вищої освіти, які цікавляться графікою, дизайном, каліграфічним письмом як цивілізаційним здобутком людства. Дисципліна «Шрифти» (практикум) покликана навчити практичним навичкам зі створення та відображення різних видів шрифтів. Під час практикуму набуваються практичні навички і знання, як, де і для чого використовується той чи інший тип шрифту.

Шрифтова каліграфія – це не тільки мистецтво гарного письма, коли під словом «письмо» маємо на увазі курсив або скоропис, а й мистецтво рукописного шрифту як таке. Терміни «каліграфія» та рукописний шрифт тотожні, а відтак, перелік основних типів шрифтів набуває такого вигляду: каліграфічний (рукописний), мальований, римований

(гравірувальний), складальний. У цьому переліку шрифтова каліграфія пропонується як естетичне мистецтво.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Оволодіти технікою каліграфічного письма та навчитись створювати шрифтові композиції, що дозволить розвинути ретельність та культуру у створенні художніх творів.

Завдання дисципліни. Оволодіти основними типами шрифтів (сучасні та історичні техніки). Набути практичних навичок у створенні шрифтових композицій.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має: *володіти* професійною термінологією та основними поняттями, що стосуються мистецтва шрифтів; демонструвати здатність до практичного виконання різних шрифтів у графічних творах; використовувати різні інструменти та стилістику написання шрифтів під час виконання практичних робіт; *розрізняти* види шрифтів, *визначати* різні типи інструментів для виконання того чи іншого типу шрифту.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Таблиця 3 – Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема практичного заняття	год.	Самостійна робота студента	
			зміст	год.
1	Античний шрифт	4	Підготовка та опрацювання ПР№1.	2
2		2		4
3	Середньовічний шрифт	4	Підготовка та опрацювання ПР№2.	4
4		2		4
5	Готичний і сучасний шрифт	4	Підготовка та опрацювання ПР№3.	4
6		2		4
7	Шрифти епохи Відродження	4	Підготовка та опрацювання ПР№4.	4
8		2		4
9	Шрифти епохи барокко	4	Підготовка та опрацювання ПР№5.	4
10		2		4
11	Шрифти епохи класицизму	4	Підготовка та опрацювання ПР№6.	4
12		2		4
13	Кирилиця в Україні. Українська Рутенія	4	Підготовка та опрацювання ПР№7.	4
14		2		4
15	Складання авторської шрифтової композиції	4	Підготовка та опрацювання ПР№8.	4
16		2		4
17		4		2
18	Оформлення робіт до перегляду	2	Підготовка робіт до перегляду	2

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу та навчальному плану. Здобувач зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвітати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації.

До практичних занять здобувач має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набуті здобувачем знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок

перезарахування результатів навчання у ХНУ (<https://khmnu.edu.ua/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnoi-diialnosti/>). При виконанні практичних робіт з дисципліни здобувач має дотримуватися політики доброчесності. У разі виявлення плагіату, згідно Положення про дотримання академічної доброчесності в Хмельницькому національному університеті (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/ustanovchi/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-2020.pdf>), роботу буде повернено на доопрацювання та повторно проходження оцінювання.

Критерії оцінювання результатів навчання

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за *чотирибальною* шкалою відповідно до Положення про контроль та оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих *позитивно* з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу.

Набуття теоретичних знань і практичних навичок відбувається під час практичних занять і перевіряється шляхом усного опитування перед та в процесі виконання практичної роботи.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота								Самостійна робота	Семестровий контроль, залік	
1	2	3	4	5	6	7	8		За рейтингом	
ВК*:								0,8	0,2	Перегляд

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль, залік	
Практичні роботи №:				Контрольна робота			
1	2	3	4	Якість виконання	Оцінка за захист		
ВК*:				0,6	0,2	0,2	За рейтингом

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ECTS	Інституцій на шкала балів	Інституцій на оцінка	Зараховано	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5		Зараховано	Відмінно – цікава композиція, якісно виконана робота та в цілому виконана акуратно
B	4,25-4,74	4			Добре – цікава композиція, якісно виконана робота з незначними недоліками
C	3,75-4,24	4	Добре – в загальному правильно виконана робота, однак є зауваження до композиції або робота має певні недоліки в акуратності написання літер		

D	3,25-3,74	3		Задовільно – в загальному правильно виконана робота, однак є зауваження до композиції або робота має певні значні недоліки в акуратності написання літер
E	3.00-3,24	3		Задовільно – робота виконана неохайно зі значними похибками
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Примітка: оцінка «незадовільно» не практикується; не завершена робота не приймається.

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Назвіть що є шрифтом .
2. Як форма та текст поєднуються у шрифтових композиціях?
3. Як правильно використовується контраст у шрифтах?
4. Що таке контраст?
5. Види контрастів?
6. Що таке ритм?
7. Що таке динаміка?
8. Як ритм та динаміка поєднуються у тексті?
9. Які бувають різновиди технік виконання робіт з побудови шрифту?
10. Які матеріали застосовуються при роботі над композицією?
11. Які є сорти паперу?
12. Якими інструментами виконуються шрифти?
13. Призначення елементів побудови літер?
14. Класифікація шрифтів за стилем епохи їх створення?
15. Які бувають різновиди слов'янських шрифтів?
16. Що таке слово-образ?
17. Що впливає на форму шрифту?
18. Визначення образності шрифту?
19. Визначення читабельності шрифту?
20. Побудова ритмічності композиції?

Рекомендована література

1. Технологія набору та верстки [Текст]: навч. посіб. / Д. В. Васишин, О. М. Васишин; за ред. О. В. Мельникова. – Львів : Укр. акад. друкарства, 2011. – 272 с.
2. Світлий шрифт; Шрифт; Штриховий шрифт // Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. – Київ : ВЦ «Академія», 2007. – С. 372
3. Декоративний шрифт // Літературознавча енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю.І. Ковалів. – Київ : ВЦ «Академія», 2007. – С. 265.
4. Шрифти класичних мов // Енциклопедичний словник класичних мов / Л. Л. Звонська, Н. В. Корольова, О. В. Лазер-Паньків та ін.. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2017. –С. 547. – 552 с.
5. Мітченко В.С. Естетика українського рукописного шрифту / Віталій Мітченко. – Київ: Грамота, 2007. – 207 с.
6. Мудрак М. Понад кордонами. Модерна українська книжкова графіка. 1914 – 1945. «Альбом» / Мирослава Мудрак. – К.: Видавництво: Критика, 2008. – 176 с.
7. Орос О. Грушівський монастир і початки кириличного слов'янського книгодрукування [Текст] : штрихи з історії укр. друкарства / Олександр Орос. – Ужгород : Закарпаття, 2001. – 272 с.

Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання. Режим доступу : <https://msn.khmnu.edu.ua/>.
2. Електронна бібліотека університету. Режим доступу : <http://library.khmnu.edu.ua/>.
3. Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.